

**UCHWAŁA NR XXIII/177/2026
RADY POWIATU BĘDZIŃSKIEGO**

z dnia 27 kwietnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2025r. poz. 1684 ze zmianami) i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673 ze zmianami) uchwala się, co następuje:

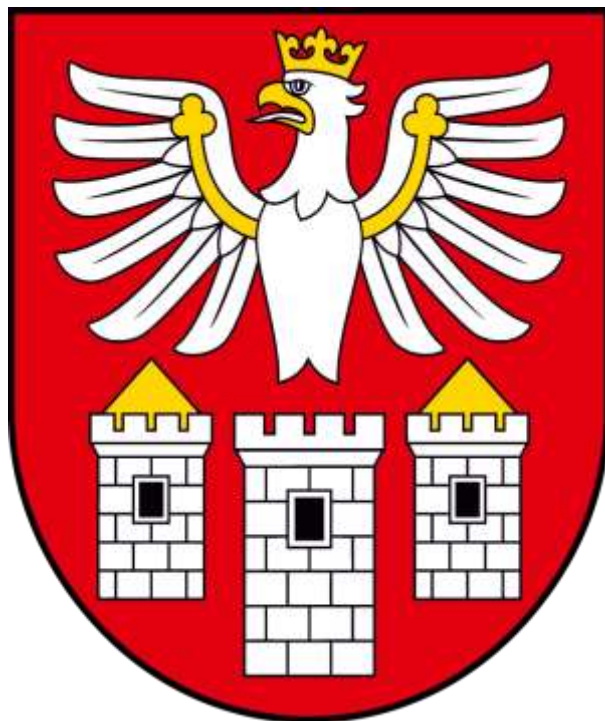
§ 1. Przyjąć do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Będzińskiego

Jan Powalka

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2026-2030**

Będzin, 2026

Spis treści

Wstęp	3
1. Przemoc domowa w wybranych dokumentach międzynarodowych i krajowych.....	5
1.1. Dokumenty prawa międzynarodowego	5
1.2. Dokumenty prawa krajowego	7
1.3. Dokumenty programowe	10
2. Definicja problemu oraz rodzaj przemocy domowej	11
2.1. Rodzaje przemocy domowej oraz określenie sprawcy i osoby doznającej przemocy domowej	11
2.2. Mity dotyczące przemocy domowej	14
3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej	16
3.1. Analiza zjawiska przemocy domowej w Polsce	16
3.2. Analiza przemocy domowej w województwie śląskim	18
3.3. Analiza przemocy domowej w Powiecie Będzińskim	20
4. Zasoby instytucjonalne, kadrowe i infrastrukturalne Powiatu Będzińskiego	28
4.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	28
4.2. Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny	29
4.3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	30
4.4. Komenda Powiatowa Policji oraz komisariaty podległe	31
4.5. Wymiar Sprawiedliwości	32
4.6. Ochrona Zdrowia	33
4.7. Zespoły Interdyscyplinarne	33
5. Analiza SWOT	35
6. Cele i kierunki działań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030.....	40
7. Finansowanie Programu	46
8. Monitoring i ewaluacja Programu	46
Zakończenie	47
Spis Wykresów	48
Spis Tabel	48

Wstęp

Przeciwdziałanie przemocy domowej stanowi jedno z najtrudniejszych, a zarazem najważniejszych wyzwań współczesnej polityki społecznej na szczeblu lokalnym.

Dom, który w swej istocie powinien być azylem bezpieczeństwa, źródłem wsparcia i fundamentem rozwoju każdego człowieka, w sytuacjach występowania przemocy staje się miejscem naruszania podstawowych praw człowieka, godności oraz nietykalności osobistej. Świadomy tych zagrożeń, Powiat Będziński będzie realizował **Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030**.

Niniejsza koncepcja stanowi kontynuację działań podejmowanych w latach ubiegłych, uwzględniając jednocześnie ewolucję przepisów prawa oraz zmieniającą się dynamikę zjawisk społecznych. Program został opracowany w oparciu o art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a także koresponduje z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030 oraz wytycznymi zawartymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Przyjęcie perspektywy pięcioletniej pozwala na planowanie działań długofalowych, wykraczających poza doraźną interwencję.

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym, często ukrytym za barierą wstydu, lęku i społecznego przyzwolenia. Program na lata 2026–2030 odchodzi od postrzegania przemocy wyłącznie przez pryzmat fizycznej agresji, kładąc silny nacisk na rozpoznawanie i zwalczanie przemocy psychicznej, ekonomicznej, seksualnej oraz zaniedbania. Kluczowym założeniem jest przekonanie, że skuteczność działań zależy od **interdyscyplinarności** – ścisłej współpracy służb mundurowych, organów sprawiedliwości, jednostek pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 to nie tylko wymóg formalny, ale przede wszystkim wyraz solidarności z osobami potrzebującymi pomocy. Realizacja założonych celów ma doprowadzić do stworzenia spójnego i skutecznego systemu ochrony, który w sposób zdecydowany i profesjonalny chroni życie i zdrowie naszych mieszkańców.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 ma przyczynić się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej w Powiecie Będzińskim.

Adresatami działań są mieszkańcy Powiatu Będzińskiego, a w szczególności osoby doznające przemocy domowej, osoby stosujące przemoc domową i świadkowie takich niepożądanych zachowań.

1. Przemoc domowa w wybranych dokumentach międzynarodowych i krajowych

1.1. Dokumenty prawa międzynarodowego

Przemoc domowa jest zjawiskiem globalnym i dlatego podstawowe prawa człowieka takie jak życie bez przemocy, bólu, cierpienia, tortur znajdują odzwierciedlenie w zapisach dokumentów międzynarodowych, najważniejsze z nich:

- **Karta Narodów Zjednoczonych z 1945 r.** - to jeden z najważniejszych dokumentów, która postuluje poszanowanie i zachowanie ludzkich praw oraz podstawowych wolności dla wszystkich bez względu na rasę, płeć, język lub wyznanie. Jest to międzynarodowy traktat, który szczegółowo określa prawa i obowiązki państw należących do ONZ;
- **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 r.** - akt ten wprowadził fundamentalne zasady odnoszące się do każdego człowieka ustanawiając, że każdy ma prawo do życia, wolności, bezpieczeństwa, jak również nikogo nie wolno traktować w sposób okrutny, niehumanitarny i poniżający.

Organizacje międzynarodowe takie jak ONZ czy Unia Europejska wielokrotnie podejmowały inicjatywy mające na celu wyeliminowanie problemu przemocy za pomocą dostępnych im środków. Podmioty te uznały przemoc wobec kobiet w swoich dokumentach i rekomendacjach jako naruszenie praw człowieka. Najbardziej istotnymi dokumentami potwierdzającymi takie działania są:

- **Deklaracja Wiedeńska** - przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 1993 roku podczas Światowej Konferencji Praw Człowieka w Wiedniu, która to jednoznacznie stanowi, że przemoc wobec kobiet jest naruszeniem praw człowieka, nawet wtedy gdy dochodzi do niej w tak zwanej sferze prywatnej;
- **Pekińska Platforma Działania i Deklaracji ONZ** - przyjęta podczas IV Światowej Konferencji w Sprawie Kobiet w Pekinie w 1995 roku, podpisana przez 189 państw (w tym Polskę), która szczegółowo określa środki przeciwko stosowaniu przemocy wobec kobiet. W tym celu zobowiązano rządy

do zwiększenia dostępu kobiet do edukacji i zmniejszenia analfabetyzmu wśród kobiet i dziewcząt; doskonalenia usług medycznych dla kobiet; upowszechnienia informacji na temat metod planowania rodziny i środków antykoncepcyjnych, likwidowania biedy wśród kobiet i zapobiegania ich marginalizacji społecznej; podjęcia działań na rzecz eliminacji przemocy wśród kobiet, zwiększenia udziału kobiet w podejmowaniu decyzji politycznych na szczeblu lokalnym, narodowym i międzynarodowym;

- **Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 roku** - jednocześnie uznaje za nielegalne i sprzeczne z prawem tortury, poniżające zachowania i inne formy niehumanitarnego traktowania. Niewątpliwie Konwencja jest jednym z kluczowych dokumentów dotyczących między innymi problemu przemocy domowej. Obliguje ona państwa uczestniczące do podjęcia działań mających na celu likwidację przemocy, a także ochronę kobiet przed wszelkimi formami przemocy. W ostatnich latach Rada Europy wydała dużą liczbę zaleceń dotyczących przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej;
- **Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule w 2011 r. przez Polskę przyjęta i ratyfikowana w 2015 r.** - celem tejże konwencji jest między innymi ochrona kobiet przed wszelkimi formami przemocy oraz zapobieganie, ściganie i eliminację przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, stworzenie szeroko zakrojonego planu ramowego, polityk i działań na rzecz ochrony i wsparcia wszystkich osób doświadczających przemocy domowej, zacieśnianie międzynarodowej współpracy mającej na celu likwidację przemocy wobec kobiet i przemocy domowej;
- **Konwencja o prawach dzieci, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1989 roku** - przyjęty dokument ma za zadanie udzielenie gwarancji ochrony dzieci przed przemocą. Uznano w niej bowiem wrodzoną godność oraz równe i niezbywalne prawa wszystkich członków rodziny. Podkreślono także zasadę, że dziecko powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia, a tylko taki stan rzeczy gwarantuje pełny i harmonijny rozwój. Z tego powodu art. 19 Konwencji o prawach dziecka brzmi „Państwa - Strony będą podejmowały wszelkie właściwe kroki w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej, społecznej oraz wychowawczej

dla ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodzica(ów), opiekuna(ów) prawnego(ych) lub innej osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem. (...) Tego rodzaju środki ochronne powinny obejmować, tam gdzie jest to właściwe, skuteczne przedsięwzięcia w celu stworzenia programów socjalnych dla realizacji pomocy dziecku oraz osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, jak również innych form działań prewencyjnych dla ustalania, informowania, wszczynania i prowadzenia śledztwa, postępowania, notowania wymienionych wyżej przypadków niewłaściwego traktowania dzieci oraz tam, gdzie jest to właściwe – ingerencję sądu”.

1.2. Dokumenty prawa krajowego

Skuteczna realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób jej doznających opiera się również na rozbudowanym krajowym systemie prawnym, którego fundament stanowią następujące akty prawa:

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.** – to najważniejszy akt prawa krajowego ustanawiający pierwszorzędne prawa człowieka (obywatela). W rozdziale drugim (pn. „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela”) ustawodawca uregulował i wprowadził kanony prawne zapewniające każdemu fundamentalne wartości, takie jak równość, prawo do życia, nietykalność osobistą i cielesną, ochronę dziecka przed przemocą, wyzyskiem, demoralizacją, ochronę każdego przed niehumanitarnym traktowaniem, torturowaniem i wiele innych.
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej** - ustawa ta definiuje termin przemocy domowej, a także określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy, tworzy zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec sprawców przemocy. Dokument ten nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej obowiązek realizacji przypisanych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy

domowej. Zgodnie z art. 6 ust. 3 „do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.”

- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.** - w szczególności art. 7 pkt 7, który mówi, że:
„Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu (...) przemocy domowej”.
- **Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”** - określa procedurę postępowania która ma na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji. Uruchomienie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” przez przedstawiciela jednej z następujących służb: policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego), oświaty (np. pedagog, dyrektor szkoły, nauczyciel), ochrony zdrowia (np. lekarza, pielęgniarkę, położną, ratownika medycznego), komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury winno występować nawet w sytuacjach, w których jedynie zaistniało podejrzenie stosowania przemocy, nawet nie poparte dowodami. Dopiero w toku prowadzenia procedury wymaga się aby przypuszczenie stosowania przemocy zostało uzasadnione (uprawdopodobnione).

Karta A- wszczęcie procedury. Osoba wszczynająca procedurę przekazuje wypełniony formularz do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie tzn. nie później niż w terminie 5 dni (kopia zostaje u wszczynającego procedurę). Następnie przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, nie później niż w ciągu 3 dni przekazuje go członkom Zespołu lub grupie diagnostyczno- pomocowej.

Karta B- przekazuje się osobie doznającej przemocy domowej. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.

Karta C- na posiedzeniu członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupa diagnostyczno- pomocowa, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest osobą doznającą przemocy domowej, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta C”. Niestawiennictwo osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest osobą doznającą przemocy domowej – nie wstrzymuje prac Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno- pomocowej.

Karta D - Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno- pomocowa wypełniają formularz „Niebieska Karta D” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową. Możliwe jest wypełnienie Karty D w miejscu zamieszkania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy.

Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy domowej w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedura zostaje również zamknięta, gdy zespół rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań.

1.3. Dokumenty programowe

Założenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 są zgodne z celami określonymi w dokumentach strategicznych, obowiązującymi na poziomie zarówno krajowym, jak i regionalnym. Program wpisuje się w:

- **Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,**
- **Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.**

Przytoczone ramy prawne stanowią niezbędną podstawę do podejmowania sformalizowanych działań interwencyjnych, jednak ich skuteczność w dużej mierze zależy od precyzyjnego rozpoznania skali i specyfiki zjawiska w środowisku lokalnym.

2. Definicja problemu oraz rodzaj przemocy domowej

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673):

przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej (...) w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2.1. Rodzaje przemocy domowej oraz określenie sprawcy i osoby doznającej przemocy domowej

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga rozpoznania jej wielowymiarowości. To nie tylko agresja fizyczna, ale cały wachlarz nadużyć psychicznych, ekonomicznych i seksualnych, służących budowaniu dominacji nad drugą osobą. Mechanizmy te mają na celu stopniowe niszczenie poczucia sprawstwa osoby doznającej przemocy domowej. Zrozumienie specyfiki każdej z tych form jest fundamentalne dla przerwania destrukcyjnego cyklu i odzyskania kontroli nad własnym życiem.

- **przemoc fizyczna**, która jest intencjonalnym zachowaniem, naruszeniem nietykalności cielesnej poprzez bicie, popychanie, szarpanie, kopanie policzkowanie, duszenie, użycie broni lub noża, krępowanie lub świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji;
- **przemoc psychiczna** to naruszanie godności osobistej poprzez np.: wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, narzucanie

własnych sądów, czy stała krytyka. Obejmuje przymus groźby, zastraszanie, wykorzystywanie emocjonalne. Ma na celu pozbawienie osoby doznającej przemocy domowej zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach życia;

- **przemoc seksualna**, polegająca na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach jej użycia. Formy przemocy seksualnej to m. in.: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, sadystyczne formy współżycia, wymuszanie seksu z osobami trzecimi;
- **przemoc ekonomiczna**, będąca naruszaniem własności poprzez np.: kontrolowanie wydatków, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, ale również niszczenie przedmiotów. Ma na celu uzależnienie od partnera, uzyskanie kontroli w zakresie posiadanych zasobów ekonomicznych, zarówno pieniędzy jak i innych dóbr;
- **zaniedbania**, które są naruszaniem obowiązku opieki ze strony osób bliskich, będące niezaspokajaniem podstawowych potrzeb egzystencjalnych członków rodziny, którzy nie są w stanie sami zadbać o siebie oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebie;
- **cyberprzemoc** to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania. Przykłady cyberprzemocy obejmują obraźliwe i krzywdzące wiadomości SMS, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów czy komentarzy na portalach społecznościowych, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Stosowane narzędzia w cyberprzemocy to przede wszystkim: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS.

Kluczowym fundamentem skutecznego przeciwdziałania przemocy jest precyzyjne osadzenie ról w procesie pomagania. W tym celu należy rzetelnie zdefiniować, **kim jest sprawca, a kim osoba doznająca przemocy domowej**. Nie służy to jedynie formalnej etykietyzacji, lecz jest warunkiem koniecznym do wdrożenia adekwatnych mechanizmów wsparcia:

- osoba doznająca przemocy domowej - należy przez to rozumieć (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, ze zmianami):
 - a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
 - h) małoletniego
 – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

- **sprawca przemocy domowej** - należy przez to rozumieć (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zmianami) pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 2 ustawy.

Kompleksowe ujęcie definicji oraz rozróżnienie rodzajów przemocy domowej pozwalają na zerwanie z mitem, jakoby krzywdzenie ograniczało się jedynie do drastycznych aktów fizycznych. Zrozumienie, że przemoc to system naczyń połączonych - gdzie manipulacja psychiczna, izolacja ekonomiczna czy nadużycia seksualne tworzą spójny mechanizm kontroli - jest fundamentem dla dalszych działań.

2.2. Mity dotyczące przemocy domowej

Skuteczna walka z przemocą domową wymaga nie tylko znajomości definicji, ale przede wszystkim zmierzenia się z głęboko zakorzenionymi w społeczeństwie przekonaniami, które często zniekształcają obraz rzeczywistości. **Mity i stereotypy** narosłe wokół tego zjawiska pełnią funkcję ochronną dla sprawców, jednocześnie paraliżując osoby doznające przemocy domowej i utrudniając im szukanie pomocy.

Poniżej przedstawiono najczęściej spotykane mity i stereotypy wymieniane w obliczu zagadnienia przemocy domowej:

- „Alkohol jest przyczyną przemocy” - nieprawda. Alkohol nie jest źródłem agresji, a jedynie ułatwia jej stosowanie i nasila przebieg. Uzależnienie nie zwalnia sprawcy z odpowiedzialności za jego czyny;
- „Przemoc występuje tylko w rodzinach patologicznych” - nieprawda. Zjawisko to dotyczy wszystkich grup społecznych, niezależnie od statusu materialnego czy wykształcenia;
- „Sprawcy przemocy to osoby chore psychicznie” - nieprawda. Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną; agresja jest świadomym dążeniem do przejęcia władzy i kontroli nad drugą osobą;
- „Ofiary lubią być bitym/akceptują przemoc, skoro nie odchodzą” - nieprawda. Nikt nie lubi cierpieć. Pozostawanie w związku wynika z silnej zależności emocjonalnej i ekonomicznej, lęku o życie oraz nacisków otoczenia.
- „Sama jest sobie winna/zasłużyła na to” - nieprawda. Nic nie usprawiedliwia przemocy. Nikt nie ma prawa bić ani poniżać drugiej osoby, bez względu na jej zachowanie.
- „Dzieci powinny wychowywać się w pełnej rodzinie, nawet z przemocą” - nieprawda. Świadczenie przemocy ma tak samo destrukcyjny wpływ na dzieci, jak bycie jej bezpośrednią ofiarą. Dzieci często deklarują, że wolałyby mieszkać tylko z jednym rodzicem, byle bez przemocy.
- „Przemoc to tylko bicie (siniaki)” - nieprawda. Najczęstszą formą jest przemoc psychiczna (wyzwiska, upokarzanie), która nie zostawia widocznych śladów, ale rani tak samo mocno jak przemoc fizyczna.

- „W małżeństwie nie ma gwałtu” - nieprawda. Akt ślubu nie odbiera nikomu prawa do decydowania o swoim życiu intymnym. Każdy stosunek bez zgody partnera jest gwałtem.
- „To był tylko jednorazowy incydent” - nieprawda. Bez interwencji i podjęcia działań wobec sprawcy, przemoc niemal zawsze się powtarza i eskaluje.
- Stereotyp męskości - mężczyźni doświadczający przemocy często czują paraliżujący wstyd przed zgłoszeniem problemu, co wynika z kulturowego przekonania, że mężczyzna „nie może być ofiarą”.
- Dyskrecja rodzinna - przekonanie, że „brudów nie wynosi się z domu”, izoluje osobę doznającą przemocy domowej i pozwala sprawcy na bezkarność.

Celem niniejszego rozdziału jest sprostowanie błędnych narracji dotyczących przemocy domowej. Przedstawienie faktów na temat sprawców i osób doznających przemocy domowej pozwala na analizę problemu w sposób obiektywny i wolny od stygmatyzujących uprzedzeń.

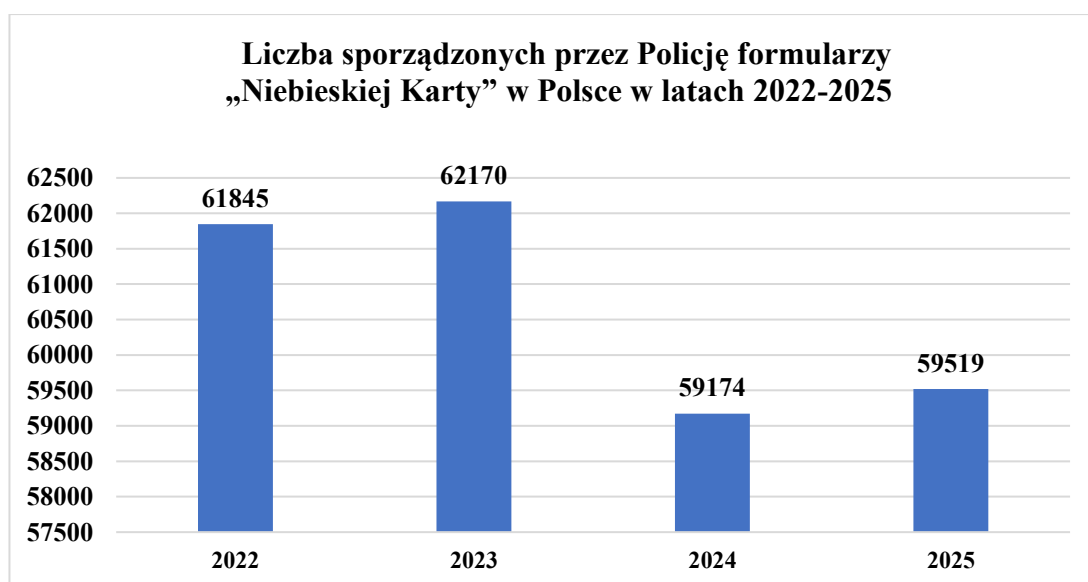
3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej

3.1. Analiza zjawiska przemocy domowej w Polsce

W celu wyznaczenia kierunków działań zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy domowej konieczne jest przeprowadzenie wnikliwej diagnozy i oszacowanie skali zjawiska przemocy domowej.

Jednym z istotnych źródeł danych dotyczących przemocy domowej są statystyki policyjne.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę sporządzonych przez Policję formularzy „Niebieskiej Karty” w Polsce w latach 2022-2025.

Wykres 1. Liczba sporządzonych przez Policję formularzy „Niebieskiej Karty” w Polsce w latach 2022-2025.

Źródło. Statystyka Komendy Głównej Policji

W analizowanym okresie liczba sporządzonych przez Policję formularzy „Niebieskiej Karty” w Polsce utrzymywała się na zbliżonym poziomie, z niewielkim wzrostem w 2023 r., wyraźnym spadkiem w 2024 roku.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób wobec, których w latach 2022-2025 istniało podejrzenie doświadczenia przemocy domowej. Dane te pozwalają na ocenę skali zjawiska oraz obserwacje zmian zachodzących w kolejnych latach, co stanowi istotną podstawę do planowania działań profilaktycznych i pomocowych.

Wykres 2. Liczba osób dotkniętych przemocą domową w Polsce w latach 2022-2025

Źródło: Policja.pl

Na przestrzeni analizowanych lat widoczny jest systematyczny wzrost liczby osób wobec, których istnieje podejrzenie doświadczenia przemocy domowej. Trend wzrostowy może świadczyć zarówno o nasileniu zjawiska przemocy domowej, jak i o rosnącej świadomości społecznej oraz skuteczniejszym identyfikowaniu i zgłaszaniu przypadków przemocy przez instytucje i osoby poszkodowane.

3.2. Analiza przemocy domowej w województwie śląskim

Po analizie danych dotyczących skali przemocy domowej na poziomie krajowym, zasadne jest odniesienie się do sytuacji regionalnej - poniższa tabela przedstawia podmioty wszczynające w województwie śląskim procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2024

Podmioty wszczynające w województwie śląskim procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2024		
Przedstawiciele podmiotów wszczynających procedurę , w tym:	Liczba wszczętych procedur	
	2023 r.	2024 r.
Policja	5456	5453
Jednostki organizacji pomocy społecznej	1338	0
Pracowników socjalnych jednostek organizacji pomocy społecznej	398	1772
Oświaty	669	1020
Pedagogów, psychologów lub terapeutów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	46	190
Ochrona zdrowia	132	190
Asystentów rodziny	20	123
Gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	63	51
Pedagogów, psychologów lub terapeutów będących przedstawicielami organizacji pozarządowych	0	20
Pracowników socjalnych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	4	12
Żandarmerii wojskowej	0	1
ŁĄCZNIE	8126	8832

Tabela 1. Podmioty wszczynające w województwie śląskim procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2024
Źródło. Statystyka ROPS Katowice

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć wyraźną dominację Policji w procedurze wszczęć Niebieskiej Karty.

W nawiązaniu do analizy liczby wszczynanych procedur „Niebieskiej Karty”, zasadne jest uzupełnienie obrazu zjawiska o dane dotyczące liczby osób doświadczających przemocy domowej w rodzinach objętych tymi działaniami. Poniższa tabela przedstawia skalę tego zjawiska w województwie śląskim w latach 2021-2024 z uwzględnieniem podziału na kobiety, mężczyzn oraz dzieci.

Liczba osób doświadczających przemocy domowej w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w województwie śląskim w latach 2021-2024				
Osoby doświadczające przemocy domowej	Lata			
	2021	2022	2023	2024
Ogółem, w tym:	20 146	19 946	21 318	21 978
Kobiety	8 989	8 855	9 144	8 871
Mężczyźni	1 741	1 682	1 598	1 710
Dzieci	9 416	9 409	10 576	11 397

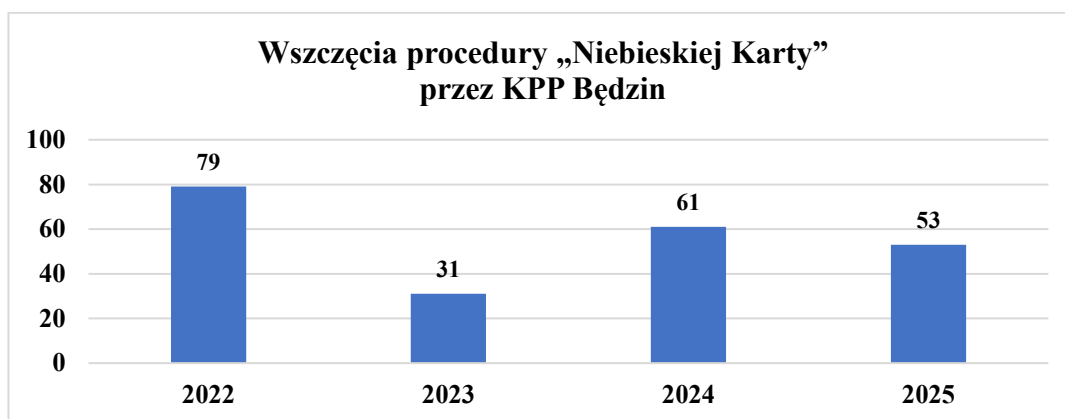
Tabela 2. Liczba osób doświadczających przemocy domowej w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w województwie śląskim w latach 2021-2024.

Źródło. Statystyka ROPS Katowice

Dane wskazują na utrzymujący się wysoki poziom zjawiska przemocy domowej w województwie, z widocznym wzrostem liczby osób doświadczających przemocy w latach 2023-2024, przy jednoczesnej dominacji kobiet oraz znaczącym udziale dzieci wśród osób pokrzywdzonych.

3.3. Analiza przemocy domowej w Powiecie Będzińskim

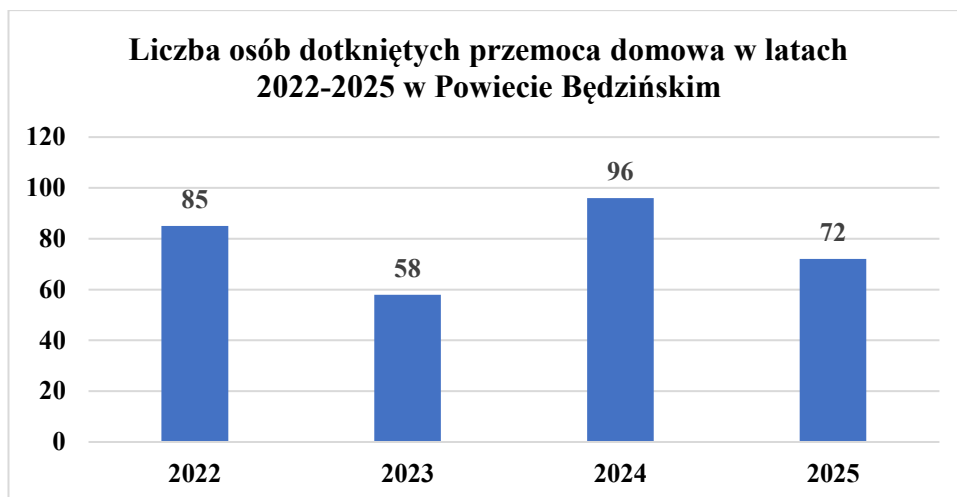
Po przedstawieniu ogólnej charakterystyki zjawiska przemocy domowej na poziomie krajowym i wojewódzkim zasadne jest przejście do analizy sytuacji na poziomie lokalnym - w pierwszej kolejności w oparciu o liczbę formularzy „Niebieskiej Karty” sporządzonych przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie w latach 2022 - 2025.

Wykres 3. Wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie w latach 2022-2025.
Źródło Statystyka KPP w Będzinie

Dane wykazują na wyraźny spadek liczby wszcząć procedury w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku, następnie ponowny wzrost w 2024 roku oraz niewielkie obniżenie w 2025 roku, co może świadczyć o zmiennym, lecz utrzymującym się poziomie ujawniania przypadków przemocy domowej na terenie powiatu.

Zgodnie z danymi otrzymanymi z Komendy Powiatowej Policji w Będzinie liczba pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy domowej w latach 2022-2025 zaprezentowana została na poniższym wykresie.

Wykres 4. Liczba pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy domowej w Powiecie Będzińskim w latach 2022-2025

Źródło: Statystyka Komendy Powiatowej Policji w Będzinie

Pogłębiając powyższą analizę poniżej przedstawiono podział osób dotkniętych przemocą na kobiety, mężczyzn i dzieci.

Podział osób dotkniętych przemocą domową na kobiety, mężczyzn i dzieci w latach 2022 - 2025				
	2022	2023	2024	2025
Kobiety	64	25	50	40
Mężczyźni	8	22	4	6
Dzieci	13	11	42	26
Ogółem	85	58	96	72

Tabela 3. Podział osób dotkniętych przemocą domową na kobiety, mężczyzn i dzieci w latach 2022-2025 w powiecie będzińskim

Źródło: Statystyka KPP Będzin.

We wszystkich analizowanych latach zdecydowaną większość osób dotkniętych przemocą stanowiły kobiety. Ich liczba była największa w 2022 roku, następnie znacząco spadła w 2023 roku. Liczba mężczyzn doświadczających przemocy była wyraźnie niższa i utrzymywała się na stosunkowo niskim poziomie, z wyjątkiem 2023 roku, kiedy nastąpił wzrost do 22 osób. Z kolei liczba dzieci dotkniętych przemocą wykazywała wyraźne wahania - od 11 w 2023 roku do, aż 42 w 2024 roku.

Podsumowując, dane wykazują na zmienny charakter zjawiska przemocy domowej w analizowanym okresie, z wyraźną dominacją kobiet wśród osób doświadczających

przemocy domowej oraz niepokojącym wzrostem liczby dzieci dotkniętych tym zjawiskiem w 2024 roku.

Analizując zjawisko przemocy domowej dane należy uzupełnić o liczbę sprawców przemocy domowej. Z informacji przekazanych przez Powiatową Komendę Policji w Będzinie wynika, iż na terenie Powiatu Będzińskiego liczba sprawców przemocy domowej w latach 2022-2025 wyniosła 228, co zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 5. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w Powiecie Będzińskim w latach 2022-2025

Źródło: Statystyka Komendy Powiatowej Policji w Będzinie

Dane pochodzące z Komendy Powiatowej Policji, które zostały przedstawione powyżej, nakreślają obraz sytuacji z perspektywy interwencyjnej. Należy jednak pamiętać, że system przeciwdziałania przemocy domowej opiera się na ścisłej współpracy wielu instytucji. Kolejnym, kluczowym ogniwem tego systemu są **Ośrodki Pomocy Społecznej**.

Przejsie do analizy danych gromadzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej z terenu **Powiatu Będzińskiego** pozwoli spojrzeć na problem przez pryzmat pracy socjalnej oraz długofalowego wsparcia rodzin.

Pierwsze zestawienie, ujęte w tabeli poniżej, koncentruje się na statystyce wszczynanych procedur.

Liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez pracowników socjalnych Powiatu ogółem	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
	258	227	221	206
Będzin	89	82	94	87
Czeladź	69	73	82	84
Wojkowice	10	1	3	7
Sławków	23	3	6	8
Mierzęcice	8	0	2	3
Psary	18	36	16	2
Siewierz	16	20	10	7
Bobrowniki	25	12	8	8

Tabela 4. Liczba formularzy „Niebieskiej Karty” sporządzonych przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Będzińskiego w latach 2022-2025

Źródło: Dane OPS/CUS

Dane te pokazują dynamikę rozpoznawania zjawiska przemocy bezpośrednio podczas pracy w środowisku, bez udziału funkcjonariuszy Policji w momencie zgłoszenia.

Sama liczba założonych kart to jednak tylko początek procesu. Aby zrozumieć, jak głęboko problem przemocy dotyka mieszkańców naszego powiatu, należy przyjrzeć się liczbie rodzin, które z tego konkretnego powodu wymagają stałej opieki systemu pomocy społecznej.

Kolejna tabela prezentuje realne obciążenie placówek oraz skalę zjawiska w ujęciu rodzinnym.

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu przemocy w latach 2022-2025	216	170	281	244
Będzin	133	114	220	192
Czeladź	12	12	12	14
Wojkowice	12	8	19	23
Sławków	31	24	4	3
Mierzęcice	23	0	0	0
Psary	0	7	16	3
Siewierz	5	5	6	7
Bobrowniki	0	0	4	2

Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu przemocy z terenu Powiatu Będzińskiego w latach 2022-2025

Źródło: Dane OPS/CUS

Analiza tych dwóch obszarów pozwoli nam odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu statystyki pomocy społecznej korelują z danymi policyjnymi oraz jakie trendy rysują się w naszych gminach na przestrzeni ostatnich lat, co jest istotne w procesie tworzenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochronie Osób Dotkniętych Przemocą Domową na lata 2026-2030.

W 2025 roku na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030 wśród uczestników Zespołu powołanego do opracowania Strategii przeprowadzona została ankieta składająca się z 19 pytań. W ankiecie brały udział 552 osoby. Pytania w ankiecie dotyczyły różnych problemów społecznych, również **przemocy domowej**.

Poniżej zostały zaprezentowane wybrane z ankiety pytania, poruszające problem przemocy domowej wraz z zaprezentowanymi odpowiedziami respondentów.

Pytanie nr 1

Czy Pana/Pani zdaniem w Powiecie Będzińskim...	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Nasila się problem przemocy domowej?	188	326	38
Należy pomagać osobom, które stosują przemoc domową?	255	160	137
Przeprowadzone są odpowiednie działania przeciwko przemocy domowej?	113	374	65

Tabela 6. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 1 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Większość badanych nie potrafi jednoznacznie ocenić skali zjawiska, co może wynikać z „ukrytego” charakteru przemocy domowej. Jednakże grupa osób dostrzegających wzrost problemu (34%) jest blisko pięciokrotnie większa niż grupa uważająca, że problem się nie nasila. Sugeruje to istnienie wyraźnego niepokoju społecznego.

Prawie połowa respondentów uważa, że pomoc sprawcom jest zasadna. Świadczy to o wysokiej świadomości, że rozwiązanie problemu przemocy wymaga nie tylko wsparcia osób doznających przemocy domowej, ale również pracy u źródła, czyli ze sprawcą.

Tylko co piąty ankietowany jest przekonany o skuteczności podejmowanych działań. Bardzo wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” (68%) wskazuje na niską rozpoznawalność lokalnych programów.

Pytanie nr 2

Czy Pana/Pani zdaniem w Powiecie Będzińskim występują wymienione niżej problemy społeczne?	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Przemoc domowa	242	274	78

Tabela 7. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 2 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Analizując wyniki drugiego pytania ankiety, można stwierdzić, że choć blisko połowa respondentów (44%) potwierdza występowanie przemocy domowej w powiecie będzińskim, to jednak największą grupę stanowią osoby niemające jednoznacznej opinii w tej kwestii (blisko 50%), co wskazuje na potrzebę dalszej edukacji i zwiększenie świadomości społecznej na temat skali tego zjawiska.

Pytanie nr 3

Jakie działania powinny ograniczać występujące problemy społeczne?	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Tworzenie miejsc schronienia dla osób doznających przemocy	421	110	21

Tabela 8. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 3 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Zdecydowana większość ankietowanych (ponad 76%) uważa, że tworzenie miejsc schronienia dla osób doznających przemocy jest niezbędnym działaniem w celu ograniczania problemów społecznych.

Pytanie nr 6

Jak można najskuteczniej pomóc mieszkańcom Powiatu Będzińskiego, doznającym przemocy domowej?	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Zawiadomienie instytucji przeciwdziałających przemocy domowej	461	81	10
Zapewnienie schronienia	444	94	14
Wysłanie agresorów na zajęcia korekcyjno-edukacyjne	388	132	32
Uczestnictwo w grupach wsparcia oraz terapiach	431	107	14
Szerzenie wiedzy o instytucjach udzielających pomocy	425	105	22
Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne	460	75	17
Organizacja tematycznych akcji społecznych	324	186	42
Leczenie uzależnień	479	62	11
Izolowanie osób stosujących przemoc domową	440	95	17

Tabela 9. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 6 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Dane wskazują na bardzo wysoką świadomość społeczną i silne poparcie dla zróżnicowanych form wsparcia- od działań prawnych po medyczne.

Ankietowani za najbardziej kluczowe uznali trzy obszary działań, w których odpowiedź „TAK” zbliża się do poziomu 90%:

- **leczenie uzależnień**- to najwyżej oceniana forma pomocy, co sugeruje, że respondenci dostrzegają silną zależność między uzależnieniami, a występowaniem przemocy;
- **zawiadomienie instytucji** - podkreśla zaufanie do oficjalnych działań interwencyjnych i organów ścigania;
- **poradnictwo specjalistyczne** - wysoki nacisk na zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej świadczy o potrzebie profesjonalnego wsparcia merytorycznego dla osób doznających przemocy domowej.

Działaniem o najniższym priorytecie okazało się według respondentów – **organizacja tematycznych akcji społecznych**- choć nadal popierana przez większość, uzyskała najniższą liczbę wskazań pozytywnych i najwyższą liczbę głosów sceptycznych. Może to oznaczać, że ankietowani wolą realne, bezpośrednie formy pomocy nad działaniami o charakterze czysto promocyjnym.

Pytanie nr 11

Jakie Pana/Pani zdaniem są najczęstsze problemy społeczne rodzin z powiatu będzińskiego?	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Przemoc domowa	276	258	18

Tabela 10. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 11 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Według respondentów przemoc domowa jest postrzegana jako istotny problem społeczny (50% ankietowanych), przy czym znikomy odsetek respondentów (zaledwie 3%) zaprzeczył jej występowaniu. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na znaczący odsetek respondentów (258 osób tj. 47%), którzy wskazali odpowiedź „trudno powiedzieć”, co może świadczyć o braku jednoznacznej wiedzy lub trudności w ocenie skali zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców powiatu.

Pytanie nr 13

Jakie negatywne zjawiska można zaobserwować wśród dzieci i młodzieży powiatu będzińskiego?	TAK	TRUDNO POWIEDZIEĆ	NIE
Przemoc w szkole	276	227	49
Przemoc w domu	256	273	23

Tabela 11. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 13 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030.

Połowa badanych jednoznacznie potwierdza występowanie przemocy w środowisku szkolnym. Jest to wynik alarmujący, wskazujący na szkołę jako miejsce o wysokim ryzyku występowania konfliktów i agresji rówieśniczej.

W przypadku przemocy domowej najliczniejszą grupę stanowią osoby, które nie mają sprecyzowanego zdania. Może to wynikać z faktu, że przemoc wewnątrzrodzinna jest zjawiskiem znacznie trudniejszym do zaobserwowania z zewnątrz niż przemoc rówieśnicza w szkole. Niemniej jednak, niemal połowa respondentów (46%) potwierdza istnienie tego problemu.

Powyższa zbiorcza analiza danych z ankiety przeprowadzonej na potrzeby Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030 wykazuje na wysoką świadomość respondentów w zakresie zagrożeń związanych z przemocą domową, przy jednoczesnym silnym społecznym oczekiwaniu na intensyfikację działań ochronnych, terapeutycznych oraz systemowych form wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i pracy z agresorami.

4. Zasoby instytucjonalne, kadrowe i infrastrukturalne Powiatu Będzińskiego

Zjawisko przemocy domowej stanowi jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla fundamentów funkcjonowania rodziny oraz bezpieczeństwa osobistego jej członków. Jest to problem wielowymiarowy, który przenika bariery społeczne, ekonomiczne i kulturowe, wymagając tym samym zintegrowanego podejścia, wykraczającego poza kompetencje pojedynczej instytucji. Modelowy, zintegrowany system przeciwdziałania przemocy wymaga gęstej sieci współpracy na linii powiat-gminy.

4.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest to jednostka organizacyjna wykonująca zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej. Siedziba PCPR w Będzinie znajduje się w budynku Starostwa Powiatowego w Będzinie przy ul. Ignacego Krasickiego 17.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest odpowiedzialne za organizację Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej w powiecie będzińskim. Dysponuje dotacjami wojewody w celach realizacji Programu.

W 2022, 2024 oraz 2025 roku realizowane były kolejne edycje Powiatowego Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w których uczestniczyło odpowiednio:

- rok 2022 - 15 osób,
- rok 2024 - 13 osób,
- rok 2025 - 13 osób.

4.2. Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny

Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny (OWDiR) jest specjalistyczną placówką wsparcia dziennego, która w szczególności:

- organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne,
- realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Ośrodek świadczy usługi dla wszystkich mieszkańców powiatu będzińskiego potrzebujących wsparcia psychologiczno-terapeutycznego.

Ośrodek współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem, Policją i innymi podmiotami działającymi na rzecz wspierania dziecka i rodziny w lokalnym środowisku.

Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny mieści się przy ul. Ignacego Krasickiego 17 w budynku Starostwa Powiatowego w Będzinie.

Poniżej przedstawiona została liczba osób doświadczonych przemocą domową, której OWDiR udzielił pomocy w postaci poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego na przestrzeni lat 2022-2025.

Liczna osób doświadczonych przemocą domową w latach 2022-2025, objętych pomocą psychologiczną i pedagogiczną				
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczna osób objętych pomocą	93	95	109	167

Tabela 12. Liczna osób doświadczonych przemocą domową w latach 2022-2025, objętych pomocą psychologiczną i pedagogiczną w OWDiR

Źródło: Statystyka Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Będzinie

4.3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/328/2021 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 27 września 2021 r., z dniem 18 października 2021 r. utworzono Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w budynku Powiatowego Centrum Usług Społecznych w Będzinie przy ul. Krakowskiej 11.

Celem **Ośrodka Interwencji Kryzysowej** jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w kryzysie. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia maksymalnie do 3 miesięcy.

Ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Będzinie z powodu przemocy domowej w latach 2022-2025 skorzystało:

- w roku 2022 - **11** osób,
- w roku 2023 - **1** osoba,
- w roku 2024 - **5** osób,
- w roku 2025 - **1** osoby.

4.4. Komenda Powiatowa Policji oraz komisariaty podległe

Czynności jednostek policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są kompleksowym działaniem, obejmującym zarówno interwencję, działania represyjne, jak i prewencyjne

ADRESY POWIATOWEJ KOMENDY POLICJI ORAZ KOMISARIATÓW POLICJI W FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Powiatowa Komenda Policji w Będzinie ul. Generała Józefa Bema 1, Będzin 42-500 tel. 47 853 62 55	
Komisariat Policji w Czeladzi ul. Stanisława Staszica 5 41-250 Czeladź tel. 47 853 65 10	Komisariat Policji w Wojkowicach ul. Proletariatu 7 42-580 Wojkowice tel. 47 853 67 10 Obsługa Gminy Psary i Gminy Bobrowniki
Komisariat Policji w Sławkowie ul. PCK 3 41-260 Sławków tel. 47 85 368 10	Komisariat Policji w Siewierzu ul. Kopernika 33 42-470 Siewierz tel. 47 853 66 10 Obsługa Gminy Mierzęcice

Tabela 13. Wykaz adresów Komisariatów Policji w Powiecie Będzińskim.

Źródło: bedzin.policja.gov.pl

4.5. Wymiar Sprawiedliwości

Kluczowym Partnerem realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Osób Doznającej Przemocy jest Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. Pełnią oni strategiczną rolę w systemie przeciwdziałania przemocy domowej, realizując zadania o charakterze profilaktycznym, diagnostycznym oraz kontrolno-korekcyjnym. Ich obecność w programie powiatowym koncentruje się na następujących obszarach:

- **stałe monitorowanie sytuacji w rodzinach wysokiego ryzyka** - kuratorzy zawodowi i społeczni, poprzez regularne wizyty w miejscu zamieszkania, są w stanie weryfikować, czy w rodzinie dochodzi do eskalacji agresji oraz czy sprawca przestrzega nałożonych przez sąd obowiązków i zakazów;
- **praca ze sprawcą przemocy** - kluczowym zadaniem kuratorów jest nadzór nad realizacją przez sprawców orzeczeń sądu, w tym m.in. obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychoterapeutycznych. Poprzez oddziaływania wychowawcze dążą oni do zmiany postaw osób stosujących przemoc;
- **wsparcie i ochrona osób doznających przemocy** - kuratorzy pełnią funkcję informacyjną, wskazując osobom pokrzywdzonym dostępne ścieżki pomocy prawnej i socjalnej, a także współpracują z innymi instytucjami w celu zapewnienia im maksymalnego poziomu bezpieczeństwa;
- **aktywny udział w procedurze „Niebieskiej Karty”**- przedstawiciele kuratorskiej służby sądowej są obligatoryjnymi członkami grup diagnostyczno-pomocowych. Ich wiedza terenowa i znajomość dynamiki danej rodziny są nieocenione przy konstruowaniu indywidualnych planów pomocy;
- **współpraca interdyscyplinarna** - kuratorzy stanowią ogniwo łączące sąd z lokalnym systemem pomocy społecznej, Policją oraz komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, co pozwala na szybki przepływ informacji o zagrożeniach.

4.6. Ochrona Zdrowia

System Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych, przychodni POZ oraz nocnej i świątecznej opieki medycznej, odpowiedzialny za diagnozę urazów fizycznych i psychicznych oraz inicjowanie procedury "Niebieskie Karty".

W powiecie będzińskim Szpitalny Oddział Ratunkowy oraz nocna i świąteczna opieka medyczna znajduje się w:

Zagłębiowskim Szpitalu Klinicznym
Szpitalny Oddział Ratunkowy w Czeladzi
ul. Szpitalna 40
41-250 Czeladź

4.7. Zespoły Interdyscyplinarne

Na terenie Powiatu Będzińskiego każdy z ośmiu ośrodków pomocy społecznej posiada zespół interdyscyplinarny. Posiedzenia zespołów powinny odbywać się częściej niż jeden raz na trzy miesiące. Poniższe zestawienie wskazuje częstotliwość spotkań poszczególnych Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2022-2025.

Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2022-2025

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
MOPS Będzin	5	5	7	7
CUS Czeladź	4	4	6	6
MOPS Wojkowice	4	4	4	6
MOPS Sławków	3	4	6	6
OPS Bobrowniki	4	2	3	5
OPS Psary	4	4	6	6
OPS Siewierz	5	6	8	7
OPS Mierzęcice	4	4	6	6
Łącznie	33	33	46	49

Tabela 14. Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2022-2025

Źródło: Dane OPS/CUS

Na podstawie zebranych danych przekazanych przez instytucje działające na terenie Powiatu można zauważyć, że problem przemocy jest w dalszym ciągu aktualny. Niezaprzeczalnym pozostaje fakt, że przemoc dotyka zazwyczaj osoby słabsze, czyli kobiety i dzieci. Niepokojące jest natomiast to, iż coraz większa liczba osób doznających przemocy domowej to osoby nieletnie. W dalszym ciągu pozostaje duża liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego. Na uwagę zasługuje również fakt, że coraz więcej osób - sprawców przemocy domowej bierze udział w indywidualnych oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

5. Analiza SWOT

Kluczowym elementem planowania strategicznego w obszarze polityki społecznej jest rzetelna ocena zasobów oraz barier występujących w lokalnym systemie wsparcia.

Analiza SWOT stanowi narzędzie pozwalające na uporządkowanie wiedzy o uwarunkowaniach, w jakich realizowany będzie Program w latach 2026–2030.

Identyfikacja **mocnych stron** pozwala na wskazanie tych obszarów, które stanowią solidny fundament- takich jak wypracowane modele współpracy międzyinstytucjonalnej czy kompetencje kadr. Z kolei określenie **słabych stron** umożliwia zdiagnozowanie luk w systemie, które wymagają naprawy lub wzmocnienia. Równie istotne jest spojrzenie w przyszłość poprzez analizę **szans**, wynikających m.in. ze zmian ustawodawczych czy funduszy zewnętrznych, oraz **zagrożeń**, które mogą spowolnić realizację założonych celów (np. zjawiska demograficzne czy kryzysy ekonomiczne).

Poniższe zestawienie stanowi punkt wyjścia do sformułowania celów głównego oraz celów strategicznych, zapewniając, że podejmowane działania będą adekwatne do rzeczywistych możliwości i potrzeb powiatu.

<i>Mocne strony</i>	<i>Słabe strony</i>
• Systematyczny i stały rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej. • Interdyscyplinarna współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. • Możliwość skorzystania przez osoby doznające przemocy domowej i inne osoby doświadczające tego zjawiska – z pomocy oferowanej w OIK. • Dostępność do informacji na temat oferowanych form wsparcia dla osób doznających przemocy.	• Uboższa oferta w zakresie specjalistycznej pomocy na terenach wiejskich powiatu wiąże się koniecznością dotarcia do większego ośrodka miejskiego, co jest czynnikiem zniechęcającym z uwagi na bariery komunikacyjne. • Niski odsetek przypadków wszczynania procedury NK przez podmioty inne niż Policja i przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. • Niska dostępność, niektórych form pomocy: darmowej psychoterapii, grup wsparcia

• Zaangażowanie specjalistów różnych dziedzin we wspólne działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej. • Ustawowy obowiązek dotyczący szkoleń dla członków zespołów interdyscyplinarnych. • Wzrost kwalifikacji pracowników służb pomocowych.	oraz miejsc, gdzie osoby doświadczające przemocy mogą otrzymać schronienie. • Niska skuteczność oddziaływań interwencyjnych i motywujących wobec osób stosujących przemoc. • Długi okres oczekiwania na przyjęcie do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, co znacząco wpływa na spadek motywacji sprawcy do skorzystania z tej formy wsparcia. • Ograniczony dostęp do wsparcia dla osób, które zakończyły udział w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. • Niska dostępność do działań profilaktycznych w szczególności dzieci i młodzieży oraz do zajęć podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców. • Ograniczona liczba miejsc schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej. • Niewystarczająca wiedza na temat konsekwencji występowania przemocy domowej. • Trudności w długofalowym monitorowaniu skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych.
---	--

<i>Szanse</i>	<i>Zagrożenia</i>
• Wysoka świadomość społeczna zjawiska przemocy – zdecydowana większość obywateli prawidłowo identyfikuje je jako niedopuszczalne. • Postrzeganie przemocy jako jednego z ważnych problemów społecznych. • Standaryzacja oddziaływań interwencyjnych związanych ze zjawiskiem przemocy domowej (procedura NK). • Ustawa o ochronie małoletnich - ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 poz 1606) - (tzw. Ustawa Kamilka) – dostrzeżenie potrzeby ochrony dzieci przed przemocą domową. • Szeroko zakrojone kampanie profilaktyczno-edukacyjne na rzecz ochrony dzieci przed przemocą. • Dziecko będące świadkiem przemocy domowej w procedowaniu NK traktowane jest jako osoba doznająca przemocy domowej. • Widoczne efekty korzystnych zmian w ustawodawstwie służące zwiększeniu odsetka przypadków wszczynania procedury NK przez inne uprawnione do tego służby poza Policją	• Długi czas trwania procedur pomocowych. • Niechęć do podejmowania terapii przez osoby stosujące przemoc, jak też nieskuteczność motywowania osób stosujących przemoc do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. • Mało sprofilowanych kampanii edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – np. na temat zjawiska przemocy ekonomicznej; do odbiorców, którzy najslabiej identyfikują zachowania przemocowe; do świadków przemocy. • Niedoszacowanie oraz niedostateczne dostrzeganie przez system pomocy społecznej skali przemocy wobec dziecka i jego sytuacji w rodzinie. • Niewystarczająca oferta specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży - świadków i osób doświadczających przemocy domowej. • Mała liczba diagnoz sytuacji dziecka podejmowanych poprzez bezpośredni kontakt i rozmowę z dzieckiem w ramach procedury NK. • Bierność świadków przemocy domowej - ograniczone działania edukacyjne skupiające się na tym, jak należy reagować, gdy widzi się coś niepokojącego.

i jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. • Regulacje prawne umożliwiające odseparowanie osoby stosującej przemoc domową od osób jej doświadczających. • Standaryzacja programów oddziaływań korekcyjno edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. • Obowiązek ZI kierowania sprawcy przemocy do uczestnictwa w ww. programach. • Rosnąca świadomość przedstawicieli służb na temat swoich prerogatyw w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz współpraca w ramach działań interwencyjnych skutkująca adekwatnością i wysokim stopniem dopasowania otrzymywanej pomocy do potrzeb i oczekiwań osoby pokrzywdzonej. • Wysoka skuteczność procedury NK oraz pozostałych oddziaływań skierowanych do osób doświadczających przemocy domowej, w tym poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, socjalnego, medycznego), jak również w ramach pracy socjalnej.	• Stereotypowe postrzeganie społeczne osób doświadczających przemocy domowej i sprawców przemocy domowej. • Występowanie mechanizmu transmisji traumy przez pokolenia. • Ryzyko wtórnej wiktylizacji osób doświadczających przemocy w obszarze działań interwencyjnych oraz utrwalanie w świadomości społecznej przekonania o bezkarności przemocy, obniżenie zaufania do instytucji prawa i systemu interwencyjnego. • Lęk potencjalnych świadków przemocy domowej spowodowany negatywnymi doświadczeniami życiowymi, w tym niedostatecznej kompetencji służb.
--	--

• Możliwości finansowania ze źródeł publicznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową. • Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie terapii uzależnień osób stosujących przemoc. • Korzystne dla przeciwdziałania przemocy domowej tendencje zmian w przepisach prawnych.	
---	--

Tabela 15. Analiza SWOT

6. Cele i kierunki działań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej został opracowany na lata 2026 - 2030.

Podstawą programu jest zasada interdyscyplinarności która zakłada, że wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie dotkniętej problemem przemocy muszą być zaplanowane i wdrażane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji. Istotne znaczenie ma tutaj koordynacja działań i rzeczywista współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny będącej w kryzysie.

Program cechuje także:

- **Systemowość** – rozumiana jak możliwość rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w oparciu o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy. Ogniwem tego systemu są pracownicy ośrodków działających w obszarze pomocy społecznej, zaangażowani bezpośrednio w pomoc poszczególnym członkom rodziny uwięzionej w przemoc domową.
- **Efektywność** – program zakłada pełną realizację celów działań w oparciu o rzetelną diagnozę problemu oraz dokładne poznanie zjawiska. Program wymaga monitorowania i ewaluacji.

Cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy domowej jak i ochronie osób doznających przemocy domowej. Program kierowany jest zarówno do rodzin jak i osób zajmujących się profesjonalnie udzielaniem pomocy osobom uwięzionym w przemoc, jak również sprawców przemocy.

Zgodnie z wytycznymi Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Program skierowany jest przede wszystkim do:

- osób doświadczających przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów pozostających w związkach nieformalnych, osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych;
- osób stosujących przemoc domową (sprawców przemocy);
- pracowników instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Głównym celem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 jest:

**zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej
oraz zmniejszenie tego zjawiska w Powiecie Będzińskim**

Osiągnięcie celu głównego jest możliwe poprzez wyznaczenie celów operacyjnych, określenie zadań do ich realizacji oraz wyznaczenie wskaźników do oceny ewaluacji programu

Cel szczegółowy nr 1	
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości uzyskania pomocy i wsparcia	
ZADANIE DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI
- upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej;	- liczba opracowanych materiałów informacyjnych; - liczba konferencji, pikników profilaktycznych czy prelekcji, podczas których przekazywano informacje o formach pomocy;

- realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; - prowadzenie zajęć o charakterze terapeutycznych, psychologicznym i edukacyjnym dla rodziców np. poprzez organizowanie warsztatów i treningu kompetencji wychowawczych, umiejętności społecznych i komunikacyjnych;	- całkowita liczba osób biorących udział w spotkaniach informacyjnych lub warsztatach; - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży; - liczba osób dorosłych biorących udział w warsztatach; - liczba zorganizowanych warsztatów;
---	---

Cel szczegółowy nr 2

Zapewnienie wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej; - zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej; - zapewnienie opieki i bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej w myśl art.	- liczba osób, które skorzystały z poradnictwa; - liczba osób, którym zapewniono schronienie; - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie art. 12 a;
---	---

12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej; - zwiększenie dostępności i skuteczności wsparcia dla osób doznających przemocy poprzez optymalizację pracy grup diagnostyczno-pomocowych oraz monitorowanie skali zjawiska przemocy domowej w powiecie;	- liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych; - liczba rodzin, w których realizowana jest procedura NK; - liczba nowych w danym roku rodzin objętych procedurą NK; - liczba monitorowanych rodzin po zakończeniu realizacji procedury NK;
Cel szczegółowy nr 3 Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	
- realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową; - oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową poprzez prowadzenie indywidualnych porad psychologicznych;	- liczba osób stosujących przemoc domową uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym; - liczba osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny; - liczba osób stosujących przemoc domową korzystających z indywidualnych porad psychologicznych; - liczba interwencji policyjnych związanych z koniecznością izolacji osoby stosującej przemoc domową z miejsca zamieszkania; - liczba nadzorów kuratorskich nad osobami stosującymi przemoc domową;

	- liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem sądowym za stosowanie przemocy;
Cel szczegółowy nr 4 Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	
- podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; - organizowanie interdyscyplinarnych spotkań i warsztatów w celu wymiany informacji i podejmowanie wspólnych działań mających na celu przeciwdziałania przemocy domowej.	- liczba przeprowadzonych i odbytych szkoleń; - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach; - liczba przeprowadzonych superwizji; . - liczba zorganizowanych spotkań.

Tabela 16. Cele operacyjne i zadania realizacji Programu.

W strukturze Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026–2030 kluczowe jest rozróżnienie podmiotu odpowiedzialnego za koordynację całego dokumentu od instytucji, które faktycznie realizują poszczególne zadania.

Standardowy podział ról, wynikający z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przedstawia się następująco:

Głównym realizatorem programu na poziomie powiatu jest **Starosta**, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Będzinie:

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** odpowiada za opracowanie projektu, monitoring wskaźników, sprawozdawczość oraz nadzoruje pracę jednostek działających w obszarze pomocy społecznej.

PARTNERZY REALIZUJĄCY ZADANIA
• Ośrodek Interwencji Kryzysowej; • Ośrodki Pomocy Społecznej i Centra Usług Społecznych; • Komenda Powiatowa Policji; • Sądy Rejonowe; • Zespoły Interdyscyplinarne; • Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny; • Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Będzinie; • Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Będzinie; • Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego.

Tabela 17. Partnerzy realizujący zadania Programu.

7. Finansowanie Programu

Źródło finansowania zadań wynikających z Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030 stanowią będą środki pochodzące z:

- budżetu powiatu będzińskiego (w tym z budżetu jednostek organizacyjnych powiatu);
- dotacji z budżetu państwa w ramach dofinansowania realizacji zadań własnych;
- dotacji z budżetu państwa w ramach dofinansowania realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat;
- funduszy europejskich.

8. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie corocznie na podstawie sprawozdania, które będzie obejmowało zakres wykonania poszczególnych zadań przypisanych wszystkim podmiotom odpowiedzialnym za realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, przede wszystkim:

- form pomocy udzielanych osobom doświadczającym przemocy domowej;
- podjętych działań korekcyjno-edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy domowej;
- podjętych działań profilaktycznych i edukacyjnych zmierzających do uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem przemocy domowej;
- form współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Kompleksowe roczne sprawozdanie z realizacji Programu Rada Powiatu Będzińskiego przyjmie w drodze Informacji.

Zakończenie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030 stanowi fundament spójnej polityki społecznej powiatu w obszarze bezpieczeństwa i ochrony godności człowieka. Jego realizacja opiera się na przekonaniu, że skuteczna walka z przemocą wymaga nie tylko szybkich procedur interwencyjnych, ale przede wszystkim trwałych zmian w świadomości społecznej oraz zacieśnienia współpracy międzyinstytucjonalnej.

Osiągnięcie założonych celów – od zwiększenia dostępności specjalistycznego wsparcia, przez edukację kadr, pozwoli na stworzenie szczelnego systemu ochrony mieszkańców. Program ma charakter otwarty; jego cykliczna ewaluacja umożliwi elastyczne reagowanie na nowe wyzwania oraz optymalizację podejmowanych działań w oparciu o bieżące dane i potrzeby społeczne.

Dzięki ścisłej współpracy administracji, służb, oświaty i medyków, możliwe jest zapewnienie mieszkańcom powiatu skutecznego systemu wsparcia oraz realnej pomocy w sytuacjach zagrożenia przemocą.

Spis Wykresów

Wykres 1. Liczba sporządzonych przez Policję formularzy „Niebieskiej Karty” w Polsce w latach 2022-2025.	16
Wykres 2. Liczba osób dotkniętych przemocą domową w Polsce w latach 2022-2025	17
Wykres 3. Wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie w latach 2022-2025.	20
Wykres 4. Liczba pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy domowej w Powiecie Będzińskim w latach 2022-2025	21
Wykres 5. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w Powiecie Będzińskim w latach 2022-2025	22

Spis Tabel

Tabela 1. Podmioty wszczynające w województwie śląskim procedurę „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2024	18
Tabela 2. Liczba osób doświadczających przemocy domowej w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w województwie śląskim w latach 2021-2024.....	19
Tabela 3. Podział osób dotkniętych przemocą domową na kobiety, mężczyzn i dzieci w latach 2022-2025 w powiecie będzińskim.....	21
Tabela 4. Liczba formularzy „Niebieskiej Karty” sporządzonych przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Będzińskiego w latach 2022-2025	23
Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu przemocy z terenu Powiatu Będzińskiego w latach 2022-2025	23
Tabela 6. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 1 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	24
Tabela 7. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 2 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	25
Tabela 8. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 3 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	25
Tabela 9. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 6 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	26
Tabela 10. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 11 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	27
Tabela 11. Struktura odpowiedzi na pytanie nr 13 do Ankiety na potrzeby opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2030	27
Tabela 12. Liczba osób doświadczonych przemocą domową w latach 2022-2025, objętych pomocą psychologiczną i pedagogiczną w OWDiR	29
Tabela 13. Wykaz adresów Komisariatów Policji w Powiecie Będzińskim.	31
Tabela 14. Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2022-2025.....	33
Tabela 15. Analiza SWOT	39
Tabela 16. Cele operacyjne i zadania realizacji Programu.	44
Tabela 17. Partnerzy realizujący zadania Programu.....	45

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu należy w szczególności „opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXIII/177/2026
Data dokumentu	2026-04-27
Organ wydający	Rada Powiatu Będzińskiego
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030
Identyfikator dokumentu	2648C04B-6C67-415F-B741-4250B180F249

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1852564729
Numer seryjny	252595A7CF25299AF8BBA00E9855F56D5103B612
Osoba podpisująca	Jan Bogusław Powalka
Instytucja	Powiat Będziński
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	27.04.2026 14:14:00
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL